

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ»

КАФЕДРА МЕНЕДЖМЕНТУ, УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТАМИ І ЛОГІСТИКИ
(повна назва кафедри)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи
Р. Б. Папірник



2019 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Теорія організації
(назва навчальної дисципліни)

спеціальність 073 «Менеджмент»

(шифр і назва спеціальності)

освітньо-професійна програма «Менеджмент та адміністрування»

(назва освітньої програми)

освітній ступінь «Бакалавр»

(назва освітнього ступеня)

форма навчання денна

(денна, заочна, вечірня)

розробник Климчук Олександр Олександрович

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Теорія організації» є нормативною і входить до циклу дисциплін професійної підготовки фахівців, призначена для студентів, які здобувають освітній ступінь «Бакалавр» за спеціальністю 073 «Менеджмент», освітня програма «Менеджмент та адміністрування».

Теорія організації як навчальна дисципліна вивчає загальні властивості, закони і закономірності створення і розвитку організацій як цілого. Теорія організації посідає особливе місце серед навчальних дисциплін управлінських спеціальностей, є фундаментальним елементом наукової бази менеджменту. Насамперед тому, що організація – це сфера діяльності керівника. Теорія організації вивчає сучасні організації (підприємства, установи, суспільні утворення; відносини, що виникають всередині них; поведінку організацій та їхній зв'язок із зовнішнім середовищем). Теорія організації як наука та навчальна дисципліна тісно пов'язана з економічним, політичним і соціальним життям суспільства. Вона виконує низку функцій, найважливішими з яких є: пізнавальна, методологічна, раціонально-організаційна і прогностична.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

	Години	Кредити	Семестр	
				III
Всього годин за навчальним планом, з них:	120	4		120
Аудиторні заняття, у т.ч.:	46			46
лекції	30			30
лабораторні роботи				
практичні заняття	16			16
Самостійна робота, у т.ч.:	74			74
підготовка до аудиторних занять	18			18
підготовка до контрольних заходів	8			8
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	18			18
підготовка до екзамену	30	1		30
Форма підсумкового контролю				Екзамен

3. СТИСЛИЙ ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни - формування сучасного, на основі системного підходу, світогляду щодо створення, функціонування й еволюції організації.

Завдання дисципліни

- забезпечення студентів знаннями про теорію та практику функціонування організацій у мінливих умовах сучасного ринкового соціально-економічного середовища, про регулювання процесів, які в них відбуваються у взаємозв'язку із зовнішнім середовищем;
- вивчення основних організаційних теорій;
- вивчення теоретико-методологічних засад створення й функціонування організацій;
- засвоєння основних методичних підходів до аналізу внутрішнього й зовнішнього середовища організацій;
- набуття вмінь побудови організаційних структур організацій різних типів;
- набуття навичок трансформації, створення іміджу й культури організацій.

Пререквізити дисципліни «Економічна теорія», «Вступ до фаху», «Національна економіка», «Мікроекономіка», «Економічний розвиток», «Компетенції менеджера».

Постреквізити дисципліни «Менеджмент», «Адміністративний менеджмент», «Процесний менеджмент», «Проектний менеджмент», «Операційний менеджмент», «Стратегія підприємства», «Рейнжиніринг».

Компетентності:

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності та здобутки суспільства на основі розуміння закономірностей його розвитку та досягнень предметної області, техніки і технологій, дотримуватися принципів ведення здорового способу життя.

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.

ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 5. Знання та розуміння предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та розуміння професійної діяльності.

ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК 11. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо, цінувати та поважати різноманітність та мультикультурність.

СК 1. Здатність визначати та описувати характеристики організації із врахуванням галузевої специфіки.

СК 2. Здатність визначати місію, цілі та критерії розвитку організації, аналізувати результати її діяльності з врахуванням факторів впливу зовнішнього та внутрішнього середовища, визначати перспективи розвитку організації.

СК 3. Уміння управляти ресурсами, закупівлями та логістичною підтримкою організації.

СК 4. Уміння визначати функціональні області організації, зв'язки між ними, управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту на засадах процесного управління.

СК 5. Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту.

СК 7. Здатність оцінювати виконувані роботи на засадах менеджменту якості.

СК 9. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані управлінські рішення.

СК 13. Здатність застосовувати теоретико-методичні та організаційно-економічні підходи щодо процесу розробки, прийняття й реалізації управлінських рішень в умовах невизначеності та ризику.

СК 16. Уміння здійснювати діагностику управлінської діяльності підприємства, ідентифікувати та управляти витратами, визначати вплив витрат на фінансовий стан підприємства та його конкурентоспроможність.

Заплановані результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

РН3. Демонструвати знання теорії, методів і функцій менеджменту, застосовувати їх для забезпечення ефективності діяльності організації.

РН 4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.

РН 5. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.

РН 7. Виявляти навички організаційного проектування із врахуванням галузевої специфіки.

РН 8. Демонструвати навички оптимізації управління ресурсами, закупівлями та логістичною підтримкою.

РН 9. Демонструвати навички взаємодії, лідерства та командної роботи, застосовуючи психологічні методи роботи з персоналом, вирішення конфліктних ситуацій та подолання стресу.

РН 12. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організацій.

РН 13. Мати навички ділового спілкування в усній та письмовій формі державною та іноземною мовами.

РН 16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

РН 17. Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера.

РН 18. Вміти модулювати основні та допоміжні бізнес-процеси, які забезпечують досягнення цільових показників діяльності підприємства та забезпечують певний рівень прибутковості.

РН 19. Вміти розробляти та впроваджувати на підприємстві системи менеджменту якості.

Методи навчання:

- словесні: лекція (вступна, тематична, оглядова, підсумкова);
- практичні (практична робота, робота в групах; робота над індивідуальними завданнями та ін.);
- наочні (ілюстрація, спостереження, демонстрація, пред'явлення матеріалу).

Форми навчання: індивідуальні, групові, аудиторні, позааудиторні.

4. СТРУКТУРА (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб.	с.р
Змістовий модуль 1. Основні положення теорії організації					
Тема 1. Сутність та еволюція теорії організації	7	2	1		4
Тема 2. Аналіз факторів внутрішнього та зовнішнього середовища організації	9	4	1		4
Тема 3. Організаційна діяльність	10	4	2		4
Тема 4. Організаційне проектування	8	2	2		4
Разом за змістовим модулем 1	34	12	6		16
Змістовий модуль II. Організація як об'єкт дослідження					
Тема 5. Організація взаємодії і побудова структури організації	12	4	2		6
Тема 6. Розподіл повноважень, обов'язків і відповідальності між структурними ланками	12	4	2		6
Тема 7. Технології управління організацією	10	4	2		4
Тема 8. Проведення інформаційно-аналітичної роботи в організації	12	4	2		6
Тема 9. Критерії ефективності діяльності організації	10	2	2		6
Разом за змістовим модулем 2	56	18	10		28
Підготовка до екзамену	30				30
Усього годин	120	30	16		74

5. ЛЕКЦІЙНИЙ КУРС

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
1	Тема 1. Сутність та еволюція теорії організації	2
2, 3	Тема 2. Аналіз факторів внутрішнього та зовнішнього середовища організації	4
4, 5	Тема 3. Організаційна діяльність	4
6	Тема 4. Організаційне проектування	2
7, 8	Тема 5. Організація взаємодії і побудова структури організації	4
9, 10	Тема 6. Розподіл повноважень, обов'язків і відповідальності між структурними ланками	4
11, 12	Тема 7. Технології управління організацією	4
13, 14	Тема 8. Проведення інформаційно-аналітичної роботи в організації	4
15	Тема 9. Критерії ефективності діяльності організації	2
	Усього годин	30

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
1	Сутність та еволюція теорії організації. Аналіз факторів внутрішнього та зовнішнього середовища організації	2
2	Організаційна діяльність	2
3	Організаційне проектування	2

4	Організація взаємодії і побудова структури організації	2
5	Розподіл повноважень, обов'язків і відповідальності між структурними ланками	2
6	Технології управління організацією	2
7	Проведення інформаційно-аналітичної роботи в організації	2
8	Критерії ефективності діяльності організації	2
	Усього годин	16

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Лабораторні заняття не передбачені навчальним планом.

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ п/п	Вид роботи / Назва теми	Кількість годин
1	підготовка до аудиторних занять	18
2	підготовка до контрольних заходів	8
3	опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях:	18
	Тема 1. Сутність та еволюція теорії організації Сучасна організаційна парадигма. Гнучкість організації: гнучкість процесу, гнучкість системи, виробнича гнучкість. Економічні фактори, функціональні та структурні ознаки гнучкості. Елементи організаційних систем і процесу управління. Модель системи управління організацією.	2
	Тема 2. Аналіз факторів внутрішнього та зовнішнього середовища організації Зовнішнє середовище організації. Фактори прямого та опосередкованого впливу на діяльність організації. Оцінка факторів зовнішнього середовища.	2
	Тема 3. Організаційна діяльність Неформальні процедури відбору та оцінки проектів. Зміст, методика розрахунку основних фінансових показників ефективності оцінки проектів: чисті дисконтовані грошові потоки, чиста теперішня вартість, рентабельність та внутрішня норма дохідності проекту, період окупності, річні ануїтетні витрати, критерії Бруно. Фаза реалізації: переговори, реалізація, заключна оцінка.	2
	Тема 4. Організаційне проектування Глобалізація міжнародного бізнесу: дочірня та асоційована компанія. Порядок створення нового підприємства. Сучасні підприємства: сутність, цілі, відмінності, переваги	2
	Тема 5. Організація взаємодії і побудова структури організації Реорганізація: етапи, методи. Ефективність організаційних змін. Перспективні напрями розвитку організацій, головні властивості організацій майбутнього. Мережні організації, віртуальні корпорації, багатовимірні організації, кругові корпорації, інтелектуальні організації, самонавчальні організації.	2
	Тема 6. Розподіл повноважень, обов'язків і відповідальності між структурними ланками Класифікація нарад за змістом рішень: пов'язані з розробкою, підготовкою, прийняттям рішень; організацією їх виконання; контролем їх виконання; для підбиття підсумків та оцінювання	2

	виконаної роботи; з метою обміну інформацією. Фактори, що підвищують ефективність проведення нарад. Підготовка, організація, правила проведення нарад, засідань, зборів.	
	Тема 7. Технології управління організацією Характеристика основних видів організаційних структур управління. Використання методу декомпозиції при формуванні внутрішніх документів організації.	2
	Тема 8. Проведення інформаційно-аналітичної роботи в організації Гуртки якості: сутність, завдання, порядок утворення.	2
	Тема 9. Критерії ефективності діяльності організації Посилення горизонтальних взаємозв'язків. Перевага прийняттю рішень найбільш компетентними і зацікавленими особами замість звернення вгору по ієрархії керівництва.	2
4	Підготовка до екзамену	30
	Усього годин	74

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Оцінювання знань студентів з дисципліни «Теорія організації» здійснюється на основі результатів поточного і підсумкового контролю.

Поточний контроль здійснюється під час проведення занять. Основними методами поточного контролю є усне опитування та практична перевірка.

Підсумковий контроль здійснюється на екзамені методом усного опитування.

10. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання результатів поточної діяльності здійснюється в балах в залежності від виду діяльності студента.

Поточний контроль знань та вмінь студента оцінюється за 100 бальною шкалою при обов'язковому виконанні змісту навчального плану дисципліни, що вивчається.

Схема нарахування балів за змістовим модулем 1

Максимальна оцінка за змістовий модуль 1 – 100 балів.

Оцінка поточного контролю за змістовим модулем 1 складається з:

– **конспектування розділів програми** за умови опрацювання розділів, які не викладаються на лекціях – 20 балів: надання повного розгорнутого конспекту – 20 балів; якщо у конспекті допущені неприципові помилки, відсутня необхідна деталізація, студент одержує 15-19 балів; якщо у конспекті розкрито сутність питання, але допущені неправильні тлумачення, студент одержує 10-14 балів; студент не повністю розкрив сутність питання, у відповіді допущені грубі помилки – 5-9 балів; якщо у конспекті містяться принципові помилки, або повністю відсутня інформація – 0-4 бали;

– підготовки словника термінів за розглянутими темами – 30 балів: надання повного словника термінів – 30 балів; якщо у словнику термінів відсутня необхідна деталізація, студент одержує 15-29 балів; якщо у словнику термінів допущені неправильні чи застарілі тлумачення, студент одержує 10-14 балів; студент не повністю розкрив сутність поняття, у відповіді допущені грубі помилки – 5-9 балів; якщо у словнику термінів містяться принципові помилки, або повністю відсутня інформація – 0-4 бали;

– **розв'язання практичних завдань** (задач) (максимальна кількість 50 балів):

– за повне розв'язання всіх завдань, опис результатів розрахунків, формулювання висновків, графічне оформлення, студент одержує 50 балів;

– під час розв'язання задачі допущені незначні арифметичні помилки в розрахунках, недостатньо описані результати розрахунків, не повністю сформульовані висновки та графічне оформлення, відсутня необхідна деталізація, студент одержує 40-49 балів;

– під час розв’язання задачі допущені наявні помітні арифметичні помилки при розв’язанні завдання, не повністю описані результати розрахунків, сформульовані висновки та графічне оформлення, студент одержує 20-39 балів;

– під час розв’язання задачі допущені грубі арифметичні помилки у розрахунках, не описані результати розрахунків, не сформульовані висновки та не наведено графічне оформлення, студент одержує 10-19 балів;

– під час розв’язання задачі допущені принципові арифметичні помилки або повністю відсутня відповідь, виконано не свій варіант, студент одержує 0-9 балів.

Нарахування балів за змістовим модулем 2 проводиться за аналогічною схемою.

Схема нарахування балів на екзамені

Максимальна оцінка за екзамен – 100 балів. Екзамен складається з трьох рівноважних питань теоретичного курсу та однієї задачі.

Максимальна кількість балів за кожне **теоретичне питання** – 20 балів:

– за повну відповідь, що містить взаємозв’язок основних понять та визначень і характеризується логічним та чітким викладенням матеріалу, студент одержує 20 балів;

– якщо у відповіді допущені не принципові помилки, відсутня необхідна деталізація, студент одержує 16-19 балів;

– якщо у відповіді розкрито сутність питання, але допущені неправильні тлумачення, студент одержує 11-15 балів;

– студент не повністю розкрив сутність питання, у відповіді допущені грубі помилки – 6-10 балів;

– якщо у відповіді студента містяться принципові помилки, або повністю відсутня відповідь – 0-5 балів.

Максимальна кількість балів **за задачу** – 40 балів:

– за повне розв’язання всіх завдань, опис результатів розрахунків, формулювання висновків, графічне оформлення, студент одержує 40 балів;

– під час розв’язання задачі допущені незначні арифметичні помилки в розрахунках, недостатньо описані результати розрахунків, не повністю сформульовані висновки та графічне оформлення, відсутня необхідна деталізація, студент одержує 35-39 балів;

– під час розв’язання задачі допущені помітні арифметичні помилки при розв’язанні завдання, не повністю описані результати розрахунків, сформульовані висновки та графічне оформлення, студент одержує 30-34 бали;

– під час розв’язання задачі допущені грубі арифметичні помилки у розрахунках, не описані результати розрахунків, не сформульовані висновки та не наведено графічне оформлення, студент одержує 15-29 балів;

– під час розв’язання задачі допущені принципові арифметичні помилки або повністю відсутня відповідь, студент одержує 0-14 балів.

Підсумкова оцінка з дисципліни «Теорія організації» складається як середньоарифметична з суми балів за змістовими модулями 1 і 2 та балів, отриманих на екзамені.

Порядок зарахування пропущених занять. Пропущені лекції та практичні заняття, незалежно від причини пропуску, студент відпрацьовує викладачеві, згідно з графіком консультацій, у формі усного опитування (при пропусценні лекції) та виконання індивідуального розрахункового завдання (при пропусценні практичного заняття).

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Теорія організації : навч. посібник / В.В. Приходько, В.І. Прокопенко, В.В. Малий та ін. За ред. І.В. Шереметьєвої. Д.: Національний гірничий університет, 2011. 258 с.

2. Монастирський Г.Л. Теорія організації : підруч. Тернопіль : ТНЕУ, 2014. 288 с.

3. Смирнов Э. А. Теория организации. Учебное пособие. М., 2000. 248 с.
4. Теория организации: учебник для вузов / под общ.ред. В.Г. Алиева. 4-е изд., перераб. и доп. М. : ЗАО «Издательство Экономика», 2006. 431 с.
5. Теория организации: Учебник для вузов / Г.Р. Латфуллин, А.В. Радченко. СПб.: Питер, 2003. 400 с.
6. Бурганов Л.А. Теория управления. М.: Инфра-М, 2010. 139 с.
7. Иванова Т.Ю., Приходько В. И. Теория организации. СПб.: Питер, 2008. 269 с.
8. Мильнер Б.З. Теория организаций. М.: Инфра-М, 2008. 336 с.
9. Смирнов Э.А. Основы теории организации. Учебное пособие для вузов. М., 2010. 375 с.
10. Теория организации: Учебник для вузов / Г.Р. Латфуллин, А.В. Радченко. СПб.: Питер, 2011. 400 с.

Допоміжна

1. Немцов В.Д., Довгань Л.С., Сініюк Г.Ф. Менеджмент організацій : навч. посіб. Київ : ТОВ «УВПК» ЕксОб. 2002. 392 с.
2. Осовська Г.В. Менеджмент організацій : підруч. Київ : Кондор, 2009. 680 с.
3. Хміль Ф.І. Основи менеджменту : підруч. Київ : Академвидав, 2005. 608 с.
4. Шегда А.В. Менеджмент: навч. посіб. Київ : Товариство «Знання», КОО, 2003. 584 с.
5. Менеджмент організацій: підручник / за заг. ред. Л.І.Федулової. Київ : Либідь, 2004. 448 с.
6. Большаков В.И., Белоконов А.И., Левчинский Д.Л. Управление организацией с помощью проектов. Днепропетровск : ПГАСА, 2006. 266 с.
7. Беляев А. А., Коротков Э. М. Системология организации : учеб. Москва: ИНФРА-М, 2000. 420 с.
8. Економіко-математичне моделювання : навч. посіб. / За заг. ред. В.В. Вітлінського. Київ : КНЕУ, 2008. 536 с.
9. Економіко-математичне моделювання : навч. посіб. / За ред. О. Т. Іващука. Тернопіль : ТНЕУ «Економічна думка», 2008. 704 с.
10. Вовк Л.В. Математичний інструментарій моделювання економічних процесів : навч. посіб. Київ : Видавництво Ліра-К, 2017. 252 с.

12. INTERNET-РЕСУРСИ

1. <http://management.com.ua/finance>(тема 9)
2. <http://www.cfin.ru/consulting/>(тема 7)
3. <http://www.rcb.ru> (тема 9) <http://www.cfin.ru/itm/kis/>(тема 7)
4. <http://management.com.ua/hrm>(тема 8) <http://www.altrc.ru> (тема 7)

Розробник _____ (О. О. Климчук)
(підпис)

Гарант освітньої програми _____ (В. Т. Вечеров)
(підпис)

Силабус затверджено на засіданні кафедри
Протокол від «20» вересня 2019 року № 3